

<div>علیرضا حدیدی</div>
<div>farizi@khorasannews.com</div>

تاریخ بیهقی یکی از میراث سترگ ادب فارسی است. شیوایی و شیرینی نثر بیهقی آن چنان است که اگر کسی با آن انس بگیرد نمی تواند از این گنجینه ادبی تاریخی دست بکشد و دل بکند. ابوالفضل بیهقی، تاریخی نگاشته‌است که هر چند کامل در اختیار نداریم اما همین مقداری که پس از روزگاران به‌دستمان رسیده‌است، گویای اثری ارزشمند در میان انبوه آثار فاخر ادبی‌است و نشان از نویسنده‌ای می‌دهد که علاوه بر سنجایی اخلاقی قلمی زیبا و فخم دارد که در نقل رویدادهای تاریخی "از لونی دیگر" به تاریخ عصر خود پرداخته است. او در نثر فارسی سرآمد است و در اهمیت این تاریخ همین بس که بیهقی پژوہی در روزگار ما تاریخی صد ساله دارد و بزرگانی سراغ بیهقی رفته اند، همانند "محمدتقی بهار" که به‌اعتباریادی که مر حومد کتر غلامحسین یوسفی از او می کند، آفای زیبایی از نثر بیهقی را به روی شاگردانش گشود. به‌همین گونه باید از د کتر فیاض یاد کنیم که

ز حمات بسیاری برای «تاریخ بیهقی» کشید و نیز د کتر غلامحسین یوسفی که دو مقاله او در باره

بیهقی، در کتاب های «دیداری با اهل قلم» و "برگ هایی در آغوش باد" است. هم چنین "یادنامه بیهقی" که نام بزرگانی از تاریخ و ادبیات معاصر را می توان در آن دید خود گویای عظمت نام بیهقی است. این بزرگی و شان ابوالفضل بیهقی دغدغه‌ای در جامعه دانشگاهی ایجاد کرد که چاروژی به نام بیهقی در سالنامه فارسی نباشد . از این رو چند سالی است این موضوع پیگیری می‌شود اما هنوز به نتیجه‌ای نر سیده‌است و صرفا به برگزاری یک مراسم در سبزوار بسنده می‌شود. البته امسال در همایش بزرگداشت خواجه ابوالفضل بیهقی از اعطای جایزه فرهنگی هنری بیهقی از اول آبان سال آینده خبر داده شد. د کتر مهیار علوی مقدم عضو هیئت علمی گروه ادبیات فارسی در دانشگاه حکیم سبزواری در این همایش هدف از اعطای این جایزه را ارج نهادن به فرهنگ، اندیشه، هنر، ادبیات و تاریخ در شهر فرهنگ پرور دانست و افزود: اولین دوره اهدای جایزه بیهقی را به شکل غیر رسمی در روز ۱۰ آبان سال ۸۹ و همزمان با برگزاری پنجمین همایش ملی پژوهش های زبان فارسی انجام دادیم ضمن اینکه ماهیت این جایزه کاملاً ملی و سراسری خواهد بود و از لحاظ علمی این جایزه توسط یک مجموعه ۷ نفره از دانشگاهیون با تخصص هایی در رشته های زبان فارسی، معماری، مجسمه سازی، پژوهش های هنری، حوزه آثار و مفاخر فرهنگی و ... دآوری خواهد شد.
وی محور های این جایزه را در ۳ محور عنوان کرد: سبزواری‌پژوهی و بیهقی‌پژوهی در چهار چوب کتاب و پایان نامه، تألیف و انتشار آثار پژوهشی در حوزه های کتاب و پایان نامه پیرامون

بنیان‌های نثر فارسی بردوش «تاریخ بیهقی»

فرهنگ، تاریخ، ادبیات و آثار هنری: شامل مر اسم آیینی، نمایشنامه، هنر های تجسمی، مجسمه سازی، تندیس سازی، موسیقی و تمام ابعاد هنری دیگر به‌ویژه با محوریت بیهق، سبزو ار، تاریخ بیهقی و ابوالفضل بیهقی. در این روز هایی که نام بیهقی بیشتر شنیده می شود در گفت و گویی با د کتر یاحقی، د کتر بساک و استاد سیدی از جایگاه بلند

نسخه های اصل و معتبر دست یافتیم و در مقایسه با نسخه های قبلی از جمله نسخه مر حوم فیاض، در یافتیم نسخه های قبلی اشکالات و نقص های زیادی دارد که در این نسخه جدید تمام این اشکالات رفع شده‌ است. او تصریح کرد: از جمله این اشکالات، طرز نوشتن شعر های عربی است؛ به این معنا که شعر های عربی چاپ های قبلی بسیار غلط و نامستند بوده و برای تصحیح آن ها به دیوان شاعران آن آیات رجوع و به نسخه های مهم وارد، در میان آثار منثور ادبیات فارسی، «تاریخ بیهقی» بسیار حائز اهمیت و شاخص است. در واقع «تاریخ بیهقی» هم تاریخ است و هم ادبیات، و شاید به این زیبایی نوشته نشده‌ است. بعد از بیهقی، آثار منثور خوبی مانند «کلیله و دمنه» و «گلستان» سعدی نوشته شده‌ است که جایگاه ویژه خود را دارند. همیشه در ادبیات فارسی به شعر توجه می شود؛ خوب است که به نثر نیز توجه شود و اگر قرار باشد در میان آثار منثور ادبیات فارسی به کتابی توجه و در باره آن تأمل شود، آن کتاب، «تاریخ بیهقی» است.

مدیر سرای فردوسی علت تصحیح کتاب «تاریخ بیهقی» را توجه به دبستگی های دیرینه خود به این کتاب دانست و گفت: از کتاب «تاریخ بیهقی» شرح ها و تصحیح های زیادی نوشته شده‌ است. تصحیح های قبلی کتاب «تاریخ بیهقی» که عمدتاً پتخ تصحیح مشخص است، البته بر اساس نسخه های کم اعتبار است و د کتر فیاض و سایر مصححان یکی دو نسخه بیش تر نداشته اند و نسخه هایی که این مؤلفان استفاده کردند،

فارسی زبان دوم انتخابی ۵۸۰۰ دانش آموز در ۶ کشور جهان شد

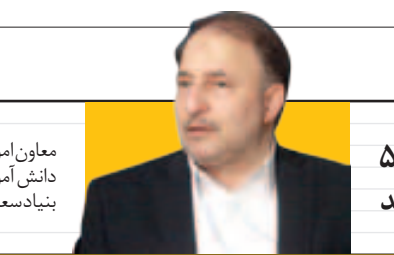
نثر بیهقی است. همچنین بسیاری از بنیان های نثر فارسی بر دوش «تاریخ بیهقی» نهاده شده‌ است.

■ **تاریخی که همه مر دم از آن سود می برند**
د کتر حسن ساک، دانشیار زبان و ادبیات فارسی دانشگاه پیام نور، که پایان نامه دوره کار شناسی ارشد ایشان با عنوان «ارزیابی نکات ادبی و بلاغی

تاریخ بیهقی « بوده و رساله د کتری ر انیز در باب « گوهر سخن و هنر سخنوری در ادب فارسی » تدوین کرده و همچنین سنو ها تدریس تاریخ بیهقی را در مقطع کار شناسی و ارشد بر عهده داشته‌ است، در پاسخ به این پرسش که چه وجهی از وجوه تاریخ بیهقی شمارا شفته خود کرده‌ است گفت: تاریخ بیهقی از نظر موضوع بهترین و کاملترین تاریخی است که در باره سلطنت غزنویان نوشته شده‌ است و در ضمن آن به مسایل بسیاری از جمله حالات و جزئیات زندگانی سلاطین غزنوی، آداب و رسوم، آیین ها، تجملات در بارو همه مسائل نویسنده «تاریخ بیهقی» « روزگار او، شیوه زندگی، مسائل سیاسی و اجتماعی، طرز نویسندگی و بسیاری از موارد دیگر پر داخته و در واقع کتاچه ای است که همه مسائل مربوط به بیهقی را شامل می شود و تاکنون این همه مطلب در باره ابوالفضل بیهقی یک جانیامده‌ است. استاد دانشگاه فردوسی کتاب «تاریخ بیهقی» را در نثر ادبیات فارسی بسیار مؤثر دانست و گفت: به طور مثال، کتاب «کلیله و دمنه» که مر گ را به یاد انسان می آورد و ارزش خرد را می نمایاند و به کسانی که بر زندگی عاریتی دنیا دل بسته اند هشدار می دهد.

د کتر بساک با تاکید بر اینکه مخاطب تاریخ بیهقی عام است می گوید: به نظر من بیهقی با نوشتن تاریخ خود خواسته‌ است کاری کند که نه فقط اهل فضل بلکه همه جامعه - عامه مر دم - از آن سود ببرند. او از طرفی گر چه از مواهب داستان نویسی در تاریخ خود بهره بر ده‌ است ولی نخواسته‌ است داستان بگوید نه اینکه نتواند. البته باید باور داشت که نقل های تاریخی او در مواردی با داستان ها و

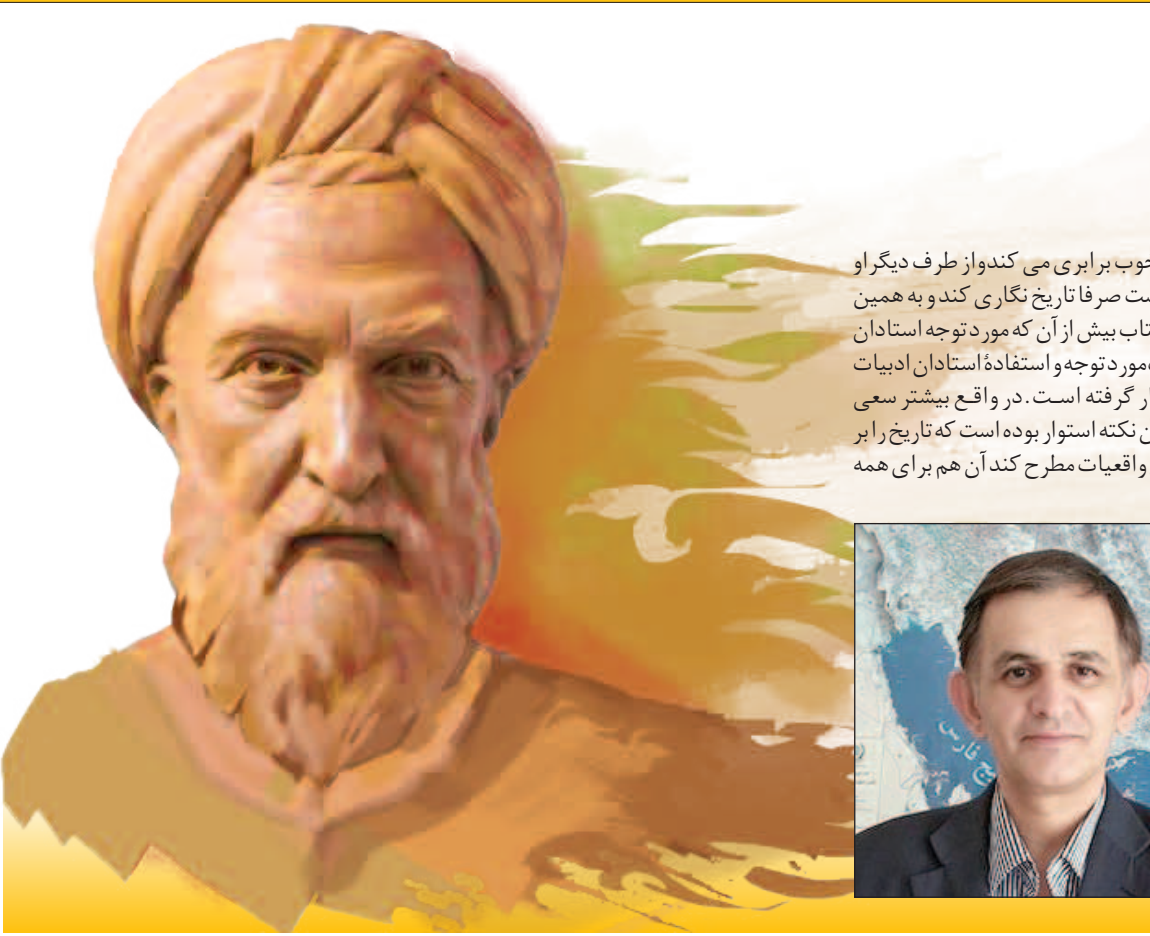
قصه های خوب بر ابری می کند و از طرف دیگر او نخواستہ است صر فاً تاریخ نگاری کند و به همین دلیل این کتاب بیش از آن که مور د توجه استادان تاریخ باشد، مور د توجه و استفاده‌ استادان ادبیات فارسی قرار گر فته‌ است. در واقع بیشتر سعی بیهقی بر این نکته استوار بوده‌ است که تاریخ را بر مبنای بیان واقعیات مطرح کند آن هم بر ای همه

مرد روزگار خود و البته با نثری شیوا و دلنشین. از این رو اثری انتخاب می کند که زبان مر دم است یعنی اگر چه زبان گفتار نیست ولی زبان روز مر دم است. مادر تاریخ بیهقی بابک سه ضلعی یعنی خود بیهقی به عنوان نویسنده توانمند و صاحب سبک و همچنین قهر مان تاریخ- که گاهی مسعود است، گاهی محمود و گاهی دیگران- و مر دم به عنوان مخاطبان این اثر، روبه روبیم و طبیعتاً بیهقی به نیکی از عهده معرفی خود و قهر مان داستان و تحلیل مخاطبان اثر خویش برآمده‌ است. این نکته را هم اضافه کنم که بیشتر داستان های بیهقی صورت داستان های تاریخی دارد و اغلب کوتاه

است. بنابر این ساختار برخی از آن داستان ها بر ویژگی داستان های کوتاه منطبق است و این مثلث بیهقی و توصیف قهر مان اثرش و الفتائی به مستقیم یا غیر مستقیم به مخاطبان اثرش دارد به عقیده من، تحلیل تاریخ و ادب و فرهنگ و اعتبار این دیار است. این استاد دانشگاه پیام نور در پاسخ به این پرسش که بیهقی اگر چه شعر نگفته‌ است اما نثر او مایه های شاعر انگي دار آیا به نظر می رسد بیهقی آگاهانه به سمت نثر رفته‌ است؟ می گوید: اتفاقاً ابوالفضل بیهقی به نیکی از ظر فیهتای شعرو هنر در اثرش بهره بر ده‌ است. در این کتاب همه جا موسیقی کلام با اندیشه و معنی ساز گاری در خسانی دارد و این همنوایی در انتقال فکر نویسنده موثر است. تاریخ بیهقی به لحاظ شیوه نگارش بسیار زیبا و بدیع است و از جنبه های ادبی بسیار قوی بر خور دار است. نثر او گاهی از جهت دار بودن نظام موسیقائی خاص به شعر نزدیک می شود. ضمن اینکه اگر به حوادث تاریخی که او بیان

معاون امور بین الملل بنیاد سعدی با اشاره به حمایت از دانش آموزانی که زبان دومشان را فارسی انتخاب می کنند، گفت: اخیراً ۵۸۰۰ دانش آموز در ۲۴ مدرسه از ۶ کشور جهان به انتخاب زبان فارسی به عنوان زبان دوم خود پرداخته اند. محمدرضا در بندی معاون امور بین الملل بنیاد سعدی در گفت و گو با تسنیم، از ایجاد ارتباط با ۱۸۰ استاد دانشگاه های جهان، که در حوزه زبان و ادبیات فارسی فعال هستند، خبر داد.

سرای فردوسی هفته ای یک جلسه را به این کار اختصاص داده ایم، به نظر من سبزو ار هم باید یک جلسه بیهقی خوانی داشته باشد. امروز مر دم هند و پاکستان، افغانستان و تاجیکستان هم با بیهقی آشنا شدند. جالب است بدانید تاریخ بیهقی را باید به گویش تاجیکی بخوانید تا خوب بفهمید. اخیراً د کتر خدایی شریف استاد دانشگاه دوشنبه « دیبای زربفت » را به تاجیکستان بر د که به سیریلیک برگردانند تا حداقل دانشجویان با متن بیهقی آشنا شوند. جغرافیای بیهقی نشان می دهد این کتاب متعلق به همه فارسی زبانان است. بیهقی را کسی می فهمد که به زبان و جغرافیای خراسان بزرگ آشنا باشد. یعنی پهنه وسیعی شامل تمام افغانستان، تمام پاکستان، نیمی از ازبکستان، تمام تاجیکستان و نیمی از ایران جزو قلمرو بیهقی بوده اند. ۴۰۰ اسم جغرافیایی در بیهقی آمده‌ است، ما تمام این ها را شناسایی کرده ایم در سال ۷۴ که به ماوراءالنهر، فتمین نقطه به نقطه مناطقی که بیهقی اشاره می کند را گشتیم و پیدا کردیم.

مهدی سیدی در ادامه از ارزش های تاریخ بیهقی و شباهت آن با شاهنامه گفت: ماقطاً حر فمان این نیست که تاریخ بیهقی با شاهنامه همبری می کند چون بیهقی یک دوره کوتاهی از تاریخ غزنوی را بیان می کند ولی شاهنامه گستر تر تاریخ ایران را. آن چه شباهت این دو را بیابان می کند خدمتی است که این دو به زبان فارسی کرده اند و دایره واژگانی آن ها است. در واقع فضل و تقدّم فردوسی و بیهقی در دایره واژگانی که به ادبیات تقدیم کرده اند می باشد. او تاریخ را از سر در نوشته‌ است، نه بی دردی. بیهقی چاره چوبی است که با نثری زیبا، یک دوره حساس از تاریخ ما را روایت کرده‌ است.

نقد کتاب	
<div></div>	
شاهنامه، نیاز روزگارا	

نگاهی به "پند و پیام‌های شاهنامه فردوسی" د کتر بتول فخر اسلام

پیام‌های شاهنامه فردوسی» ۷۲۹ بیت ناب از شاهنامه گردآوری شده است، که هر یک از آنها برای زندگی آدمی درسی آموزنده است و راهی برای رسیدن به رستگاری. این ابیات به ترتیب حروف الفبا آمده‌است و تعداد ابیات هر جلد- از ۹ جلد شاهنامه فردوسی بیان می‌کند ولی شاهنامه گسترش یافته‌است. سهم زیادی در ادبیات فارسی و فرهنگ فارسی این مر و کتاب ارزشمند او داشته‌باشیم. بیهقی در ادبیات فارسی و فرهنگ فارسی زبانان دارد. در حالی که دردنیای امروز که جنگ تمدنی است و به سراغ میراث تمدنی خدومی روند این کتاب در جامعه ما غریب واقع شده‌است. می‌باشد. او تاریخ را از سر در نوشته‌است، نه بی‌دردی. بیهقی چاره‌جویی است که با نثری زیبا، یک دوره حساس از تاریخ ما را روایت کرده‌است.

پیام‌های شاهنامه را- که امروزه انسان‌ها با آن فاصله گرفته‌اند- با قلمی شیوا و در قالب جمله‌های شیرین و آهنگین بیان می‌کند، تا خواننده اثر به روشنی در یاد که در صفحه‌های پسین با چه مطالبی مواجه خواهد شد. در کتاب‌های مربوط به شاهنامه، عرف بر آن است که نویسنده در ابتدای کتاب به بیان زندگی‌نامه، افکار و ویژگی‌های شخصیتی فردوسی و هم‌چنین ویژگی‌های شاهنامه بپردازد. د کتر فخر اسلام نیز از این قاعده پیروی کرده‌و در هفت صفحه (دوبخش اول) به بیان مهم‌ترین ویژگی‌های فردوسی و شاهنامه پرداخته‌است اما موضوع اصلی این کتاب، که با نام آن که نویسنده است، در صفحه بیست آغاز می‌شود. نویسنده در این بخش ابتدا خواننده را با تاریخچه، معانی، مضامین و مفاهیم واژه‌های «پند» و «پیام» آشنایی‌کند و با معرفی مهم‌ترین پندنامه‌های زبان فارسی، در مجموع اطلاعات مفیدی در باره پند و اندرز و پیام به دست می‌دهد.

با خواندن این بخش و آگاهی‌هایی که خواننده به آن دست پیدا می‌کند، زمینه برای ورود به بیت‌های اندرزی و پیام‌آور شاهنامه فراهم می‌گردد. طبق آنچه گذشت، در این کتاب نویسنده کاملاً طبق اصول نویسندگی رفتار غنی پارسی و به خصوص شاهنامه است تا «راهنگشای نسل جوان برای گذشتن از هفت خان‌های «خودباختگی» و «از خود بیگانگی» گردد.» نویسنده در مقدمه کتاب مهم‌ترین

کرمیار ۱۱ رمان اجتماعی می نویسد

صادق کرمیار از تالیف یازده رمان اجتماعی بر اساس موضوعاتی که در ۲۰ سال گذشته دغدغه ذهنی وی بوده‌است خبر داد. صادق کرمیار در گفت‌وگو با مهر با اشاره به در دست تالیف داشتن مجموعه‌ای از رمان‌های اجتماعی که ایده‌و طرح ابتدایی آن را از سال‌ها قبل در سر داشته‌است، گفت: مدتی بود که با خودم فکر می‌کردم که آیا در ایران نیز می‌شود مانند نویسنده‌های مشهور آمریکا از جمله استیون کینگ در یک بازه زمانی کوتاه، مثلاً در یک ماه، یک رمان نوشت یا خیر؟ به همین خاطر این کار را امتحان کردم و از قضا دیدم که می‌شود این کار را کرد. یعنی می‌شود با الگوی تقریبی نوشتن روزانه ۱۰ صفحه در یک تا دو ماه یک رمان نوشت. این نویسنده ادامه داد: مسائلی زیادی در جامعه ما هست که مبتلا به اصلی

خبر

معرفی ۱۶ مولوی پژوه بر جسته ایرانی در نمایشگاه کتاب استانبول

۱۶ تن از مولوی پژوهان برجسته ایرانی توسط موسسه نمایشگاه‌های فرهنگی ایران در نمایشگاه کتاب استانبول نقل از روابط عمومی موسسه نمایشگاه‌های فرهنگی ایران، در نمایشگاه کتاب استانبول که از تاریخ ۱۶ تا ۲۴ آبان ماه برگزار می‌شود، این موسسه با ۳۴۵ عنوان کتاب در موضوعات مختلف دین، ایران شناسی، تاریخ و هنر حضور دارد. حضور این موسسه در نمایشگاه کتاب استانبول، به دلیل تعاملات فرهنگی ایران و ترکیه به‌ویژه نقش مهمی است که شاعر و عارف بلند آواز، ایرانی مولانا جلال محمد بلخی در انتقال ادبیات فارسی به مر دم ترکیه داشته‌است. موسسه نمایشگاه‌های فرهنگی ایران بخشی از غرفه خود را به معرفی و نمایش آثار ۱۶ تن از مولانا پژوهان برجسته ایرانی اختصاص داده‌است. شخصیت‌هایی چون بدیع الزمان فروزانفر، عبدالحسین زرین‌کوب، سید جعفر شهیدی، جلال‌الدین همایی، محمدتقی جعفری، محمد استعلامی، محمدرضا شفیع‌ی‌کدکنی، کریم زمانی، عصمت ستارزاده، محمدعلی موحد، حسن لاهوتی، فریدون بدره‌ای، تقی پورنامداریان، سیدصادق گوهرین، ابوالقاسم تقضلی و توقیف سبحانی در این نمایشگاه معرفی می‌شوند.

■ **آگهی تجدید مناقصه نوبت دوم**
سازمان آرامستانهای شهرداری سبزو ار در نظر دارد تامین نیروی خدماتی و اداری خود را به تعداد ۲۰ نفر به مبلغ اولیه ۳/۵۰۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال برای مدت یکسال به پیمانکار واجد شرایط واگذار نماید. لذا متقاضیان می‌توانند جهت کسب اطلاعات بیشتر و دریافت اسناد مناقصه به امور قرارداد‌های سازمان مراجعه و یا با شماره تلفن ۱۶۸۶۲۰۴۴۲-۰۵۱ تماس حاصل فرمایند.

آخرین مهلت شرکت در مناقصه پایان وقت اداری روز سه شنبه ۱۳۹۴/۸/۲۶ بازگشایی می گردد.
روابط عمومی سازمان آراستنه‌های شهرداری سبزو ار

۱/۹۴۳۲۷۷۷

<p>به سادگی، مشترک خراسان شوید</p> <p>ویژه مشهد</p> <p>اشتراک آنلاین با ورود به سامانه www.khcai.net (با ٪ تخفیف بیشتر)</p>	<p>عدد ۲ را به شماره ۳۰۰۰۹۷۷۷ پیامک کنید</p>
<p>تماس با شماره ۳۷۰۰۹۷۷۷</p>	<p>هزینه اشتراک یکساله با تخفیف: ۲۲۰/۰۰۰ تومان هزینه اشتراک شش ماهه با تخفیف: ۱۱۵/۰۰۰ تومان هزینه اشتراک سه ماهه:</p>
<p>مزیت های ویژه مشترکین: توزیع رایگان عدم محاسبه تعطیلات رسمی در اشتراک یکساله عدم تغییر قیمت طی دوره اشتراک ، در صورت افزایش تعرفه نصب صندوق با تسهیلات ویژه</p>	